

Hoe gaat het met de jeugdhulp in Dordrecht?

Op 21 maart jl. organiseerde de Adviesraad Wmo & Jeugd Dordrecht een bijeenkomst voor medewerkers van de sociale wijkteams in Dordrecht om hun ervaringen met de jeugdhulp te horen. Naast medewerkers van de sociale wijkteams en van de Stichting Jeugdteams waren er vertegenwoordigers van het Ouderplatform Zuid-Holland Zuid, leden van de Adviesraad, gemeenteraadsleden en ambtenaren van de gemeente Dordrecht.

Zijn de signalen herkenbaar?

De voorzitter van de Adviesraad, Jan Slappendel, begon met een korte terugblik op de bijeenkomst met ouders en jongeren op 24 april 2018. Het Ouderplatform en de Adviesraad hebben toen een bijeenkomst georganiseerd om hun ervaringen op te halen.

De belangrijkste signalen waren¹:

- Schotten tussen de wetten / geen integrale aanpak en problemen met de overgang 18-/18+
- Indicaties van 1 jaar
- Multiproblematiek: moeilijk om de juiste zorg te krijgen bij meerdere diagnoses
- Overbelasting van ouders
- Assertieve ouders krijgen meer voor elkaar
- Cliëntondersteuning is niet goed bekend
- Wachlijsten: bij de jeugdteams en bij de zorgaanbieders
- Gesloten jeugdzorg: kinderen blijven langer in de gesloten jeugdzorg omdat er nergens anders plaats is voor hen
- PGB: inzet van het sociale netwerk
- Jeugdprofessionals: gebrek aan kennis en geen goede communicatie. De communicatie gaat nu steeds beter, volgens ouders

Herkennen de medewerkers de signalen en wat zijn hun ervaringen? In twee groepen zijn we hierover in gesprek gegaan. Hieronder kunt u lezen wat er besproken is.

Stand van zaken

Inmiddels gaat er veel goed als het om reguliere zorg gaat. Er wordt beter samengewerkt met alle partijen in de keten ook tussen Wmo en jeugd. De zorgprofielen hebben een positieve invloed op de zorg en de samenwerking. De screening - is het sociaal of is het jeugd of beide – gaat sneller. De kracht is gegroeid bij de jeugdteams. De leercirkel is makkelijker te maken.

De juiste zorg bij complexe casussen

De diagnose van de juiste zorg in complexe casussen is lastig. Het duurt lang om duidelijk te krijgen wat er nodig is. De schotten zijn heel herkenbaar. Er is veel overleg nodig met allerlei partijen. Als dan uiteindelijk de juiste zorg is vastgesteld, zijn er wachtlijsten bij zorgaanbieders. De situatie van de jongere kan dan verergeren.

Het advies van een zorgaanbieder werkt niet altijd. Dan moet je opnieuw beginnen, je moet onderzoeken waarom iemand vastloopt. Alle partijen contacten en bellen, is complex en tijdrovend.

---

¹ Het volledige verslag kunt u vinden op de website van de Adviesraad <https://adviesraadwmojeugddordrecht.nl/wp-content/uploads/2019/03/Verslag-bijeenkomst-ervaringen-in-de-jeugdhulp-24-april-2018-DEFIN.docx.pdf>

Als er bij complexe casussen geen 100% match is met een zorgaanbieder, wordt het lastig. Regelmatig nemen zorgaanbieders geen jongere aan/op, omdat de match niet voldoende is. De jongere past bijvoorbeeld niet in de groep. "Het zou beter zijn om een stip aan de horizon te zetten en de zorgaanbieder zelf te laten bepalen hoe daar te komen. Beter iets dan niets als er geen 100% match is".

Regievoeren

De afstemming tussen meerdere aanbieders in een gezin kost tijd. Voor ouders voelt dat heel traag. Er is niet één regisseur. Zorgaanbieders wijzen naar elkaar en/of vinden dat er opnieuw een onderzoek moet komen. In die tijd kan de situatie van het kind verergeren. Dan komt er weer overleg, waarom er geen passende zorg is.

"Eindelijk is er regie op het hele gezin: operatie geslaagd, maar dan gaat het met het kind toch niet goed". Wellicht is de ernst van de problemen anders ingeschat of is de zorg te licht. Het snel en juist diagnosticeren gaat niet altijd goed in complexe situaties. "Ouders hebben in die periode het gevoel dat zij in de wachtkamer zitten".

Ouders/jongeren komen met een bepaalde vraag naar het sociale team, in het gesprek komt er vaak veel meer naar boven. Ouders/kinderen worden in het voortraject goed gehoord. Dan wordt het zorgtraject opgezet en dat voelt voor ouders als een rijdende trein waar je geen invloed meer op hebt.

18- / 18+

Tijdig andere passende huisvesting vinden, is een probleem. Jongeren kunnen zich pas inschrijven voor een woning of voor beschermd wonen als ze bijna 18 jaar zijn. Vervolgens is er een wachtlijst. Jongeren blijven hierdoor te lang in een voorziening. Crisisaanbod voor wonen duurt al zes maanden. Nu wordt er acht weken voor het 18e jaar beoordeeld of, bijvoorbeeld, begeleid wonen nodig is. Dat kan al vanaf 16 jaar maar dat is in deze regio nog niet.

"Jongeren zouden een woonsubsidie moeten krijgen, zodat zij een hogere huur kunnen betalen".

De leeftijd van 18 tot 21 jaar is een lastige periode om de goede lijn vast te houden, ook wat financiën betreft. Schulden kunnen makkelijk ontstaan omdat de jongere dan al veel zelf regelt, terwijl ouders nog verantwoordelijk blijven tot 21 jaar. Het is belangrijk om eerder het gesprek te voeren over bewindvoering en zelfstandig zaken regelen. "Het gat naar zelfstandigheid is (te) groot".

Cliëntondersteuning

Cliëntondersteuning is inderdaad niet goed bekend. Er wordt ook weinig bekendheid aan gegeven. In de pilot Integraal Vraagverhelderingsteam (IVVT) attenderen de medewerkers ouders op cliëntondersteuning. Er zijn overigens nog weinig ouders die er gebruik van maken.

Vanuit het AKJ wordt ook cliëntondersteuning geboden, probleem is dat zij de regio niet goed kennen.

Indicaties

Omdat er in een levensjaar van een jongere veel kan veranderen, kan de hulpvraag ook veranderen. Vandaar dat er een indicatie wordt gegeven van één jaar. Voor ouders kan dit een gevoel van druk geven. Als het gaat om voogdij of pleegzorg worden er wel indicaties van 3 jaar afgegeven.

Wachtlijsten

De medewerkers vinden de wachtlijst bij de jeugdteams heel vervelend. De problematiek kan verergeren. Ze willen het liefst meteen aan de slag. "Het is voor ouders vaak al een hele drempel om zich te melden bij het sociale team, als je dan ook nog drie maanden moet wachten".

Als gezinnen moeten wachten, wordt er om de week gebeld. Er wordt voor gewaakt dat kinderen van assertieve ouders eerder hulp krijgen dan de kinderen van ouders die zo assertief zijn.

Door de wachtlijst blijven kinderen in een gesloten instelling, dan is er geen soepele doorstroming.

Financiën zijn niet altijd de oplossing voor de wachtlijst, goed personeel vinden is ook lastig.

Voor wat betreft de pilot Integraal Vraagverhelderingsteam (IVVT) is het de vraag of de pilot het verschil maakt. Bevordert het de doorstroom?

Werkdruk/overbelasting

De medewerkers hebben plezier in hun werk, er is een laag ziekteverzuim. Er is weliswaar verloop, maar dat heeft meer met de ambitie van de medewerkers te maken. Het tekort aan personeel is een probleem, dat leidt bij een aantal tot overbelasting. Hierdoor komen ze niet toe aan bijvoorbeeld preventieve activiteiten. De medewerkers werken hard en hebben te maken met heftige gevallen, dat gaat ze niet in de koude kleren zitten.

Het is bureaucratisch, hier is aandacht voor. Stel een ouder wil een intelligentietest dan moet de jeugdprofessional een heel plan opstellen, via de huisarts gaat het veel sneller. In dat geval is het handiger om naar de huisarts te verwijzen. Maar als er meer speelt, is het wijkteam beter, je kijkt wat het kind nodig heeft.

Expertise/communicatie

De meeste medewerkers zijn generalisten, er wordt verwacht dat ze ook specialistische kennis hebben. Als het nodig is, wordt er een collega met specialistische kennis bijgehaald, dat gaat steeds beter. Als je elkaar kent, benader je elkaar ook sneller.

Medewerkers vragen zich soms af wat een goed moment is om een zorgvraag af te sluiten. Ze volgen hun gevoel. "Je krijgt een band met het gezin en dan is het soms lastig om af te sluiten". Ze houden elkaar scherp hierin.

Als er een crisis is moet je andere afspraken afzeggen, dat is frustrerend voor ouders. Goede communicatie is dan erg belangrijk.

Wensen die genoemd zijn

- Contacten met het onderwijs verbeteren
- Signalen integraal oppakken
- 10% gaat niet goed - daar verbeteren - maar 90% gaat goed
- Aandacht voor schrijnende gevallen is goed (voor de politiek, mensen verwachten van de politiek oplossingen)
- Doorpraten/verdiepen (over/van knelpunten) in een vervolgbijeenkomst met alle partijen die met jeugdhulp te maken hebben, zoals zorgaanbieders, de jeugdteams/sociale teams, gemeente Dordrecht, Serviceorganisatie, ouders en jongeren.

Wat doet de Adviesraad Wmo & Jeugd met alle ervaringen?

De ervaringen die we gehoord hebben, bespreken we met de gemeente Dordrecht en met ouders/jongeren. Daarnaast gaan we met de betrokken partijen bespreken hoe we gezamenlijk een vervolg kunnen geven aan deze bijeenkomst.

Vragen en/of ervaringen delen

Heeft u nog vragen over dit verslag of wilt u uw ervaringen delen dan kunt u contact opnemen met de Adviesraad Wmo & Jeugd Dordrecht, e-mail: info@adviesraadwmojeugddordrecht.nl of telefoon: 078 617 6982

Dordrecht, 9 april 2019